

Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastonj, ali rokopise se ne vrača. Uredniški zaključek je vsak torek zvečer.

Štev. 34.

V Ptiju v nedeljo dne 24. avgusta 1913.

XIV. letnik.

Balkanske zmešnjave.

podpisani. — Demobiliziranje sovražnih armad. — Lov zmešnjave gledě Albanijs. — Turčija Adrianopol obdržati. — Nevarnost za bodoče dni.

Poglaviti viharji na Balkanu so torej po-
na ponehali in čez od potokov krvi pre-
ne pokrajine se razširja od stotisočev za-
mir. Mirovna pogodba, ki so jo bojujoče
države pod političnim vodstvom modre Rusije v Bukarestu sklenile, je podpisana in
zaveta. Prizadete države so pričele
bilizirati in opešano vojaštvo se
zopet nazaj k plugu in v delavnico . . .
mir, po grozovitem enoletnem klanju
mir. Zastopniki posameznih držav
pri zadnjih banketih in slavnostnih
lepih nagovore, iz katerih je tako
zvezelo, kakor da bi bil papirniti mir
nblazil tudi vsa sovražna čustva v ljud-
stvu. Zemljevid balkanskega polotoka je
menjen, to je resnica. Ali vse je preprčano,
pogoda iz Bukaresta ne bode
dolgega življenga. Še manj
upati, da bi ta diplomatska pogodba od-
enkrat za vselej že desetletja trajajoče
balkanske zmešnjave. Mirovno pogodbo v Buka-
restu je diktirala slovenska opešanost,
pa od od dr. Daneva pospešena ter po-
voda onemoglost Bulgarije. In mir, ki je
vsled začasne slabote enega ali večih
Poizkusov domovnikov, nima nobene trajnosti . . .

Podpisani je mir, to je gotovo. Diplomati
meli tudi lepe govorje, to je istotako res.
kraljevskih oklicih na posamezne domu-
arme se čuje že ves drugi ton. Seveda
Ali bulgarski manifest govori že o bol-
jievih, v katerih se bode neugodni uspeh
popravilo, govorji torej o novi bal-
ski vojni, ki bode prejali
prišla in zahtevala nanovo hekatombes
žrtv. Bulgarija je bila na
obzirno krivični način or-
pa tisto, kar si je v res-
ju bitkah od Turčina prido-
ta. Ta krivica grizla bode v bulgarskih srčih
sovraštvo do Srbov in Grkov rastlo
v vsakem letom, poraženi panslavizem ne
mikar teh nasprotij premostil. Odloči-
na Balkanu torej še ni padla!
Sicer nastopajo že zdaj zopetne balkanske
zmešnjave. V prvi vrsti vsled turškega na-

predovanja. Medtem ko so se nekdanji
balkanski zavezniki med seboj klali, se je
Turčija zopet oddahnila in je svoje moči zbrala.
Vrgla je velikansko armado v Tracijo, zasedla
nanovo svojo nekdanjo trdnjavu Adrianopol, jo
zopet moderno utrdila in poslala svoje vojaštvo
celo naprej proti starim bulgarskim meji. Turčija
se ednostavno požvižga na nasvet veselil in
sklepe londonskih konferenc, — in kakor vse
zgleda, bode Turčija v resnici vijal-
et Adrianopol obdržala. Bulgarija
se zdaj proti turški armadi, ki šteje baje že
240.000 mož, ne more braniti. Prvič zato ne,
ker je docela opešana, drugič pa zato ne, ker
mora svojo armado vsled pogodbe v Bukarestu
demobilizirati. Grki in Srbi seveda tudi ne bo-
dejo niti mezinca genili, da bi rešili Bulgarijo iz
te zagate. In velesile, evropske velesile — se
naj grejo solit! Te vedno nesložne ve-
lesile so na Balkanu ves kredit iz-
gubile. Kakor mačka in pes segledajo te ve-
sile. In počasni njih diplomati so postali že ka-
rikatura. Skupaj ne bodejo velesile proti Tur-
čiji prav ničesar napravile. Morda pa bode kak-
šna posamezna velevlast kaj ukrenila? Težko,
težko da bi prislo do kaj ostrejšega nego do
diplomatskih svaril, not, priporočil. Avstrija
ima prav nobenega vzroka zadržati Turčijo v svojem napredovanju. Avstrijski ministri bi morali na glavo
pasti, ako bi hoteli naše vojake za druge po-
kostanj v ogenj pošiljati . . . Rusija seveda bi
rada nastopila. A potem se mora razviti vpra-
šanje aziatske Turčije in tu bi stopila nakrat
Anglija proti Rusiji. Kajti Anglija ima v Aziji
ruskim nasprotuočje interes. Sploh pa se Anglija
mohamedanskem svetu ne sme zameriti. Kajti
angleške kolonije štejejo velike, milijone
in milijone brojce množine turškega prebival-
stva. Nato mora Anglija misliti, drugače ima
jutri v svoji Indiji revolucijo . . .

Vse to je za Turčijo ugodno! Sicer pa se
pojavljajo hude spletke tudi v Albaniji.
Albanska plemena nočajo Črno-
gorcem oddati niti pedi svoje
zemlje. In tako se pripravljajo tudi tam
zopet novi boji!

Slavospevi o došlem miru so torej skoraj
prerani. Možnost do komplikacij je
še vedno velika. In „strah“ velike
evropske vojne še niničginil. Mi-
nulo bode morda še par let, — ali končno
pride gotovo do te evropske vojne. Čeprav se
je torej zdaj na političnem nebu pojavil plavi
prostorček, je bodočnost vendar v temem ob-

laču zakrita in — upajmo, da bode Av-
strija za vsak slučaj pripravljeni!

Politični pregled.

18. avgust kot 83. rojstni dan našega ljubljene cesarja praznoval se je zopet na običajni način po vsej naši monarhiji in tudi po raznih mestih inozemstva. To praznovanje je pač zopet dokaz, s kako čudovito ljubezljivo visi vsi narodi na svojem cesarju, na tem belolasm starčku, ki drži še vedno takoj krepol krmilo državne barke v svoji roki. Kot oseba že je ta naš nevpoljivi, krasni cesar vzor in ideal. Še bolj pa kot vladar. Nemški cesar Viljem II. je šele pred kratkim izrazil, da je naš vladar Franc Jožef I. v zadnjih časih evropski mir ohranil. In zato je pač najpravilnejši a tudi najlepši naslov Franc Jožef I. „mirovni cesar“. Iz teh vzrokov mu mora biti ne samo Avstrija, marveč vsa Evropa, ves svet hvaležen. Bog nam obvari in ohrani „mirovnega cesarja“!

Vojna in gospodarstvo. Kako hudo so škodovale vojne zmešnjave na Balkanu tudi avstrijskemu gospodarstvu, dokazujo značilne številke izvršenih konkurzov. Leta 1911 prevzelo se je od prejšnjega leta 1183 konkurzov; novih konkurzov pa je prineslo to leto 1304. Leta 1912 pa se je prevzelo iz prejšnjega leta že 1248 konkurzov, medtem ko se je pojasnilo tekom leta še 1838 novih konkurzov. Torej so vsled vojnih dogodkov na Balkanu narasli konkurzi v Avstriji za 534, to je za 41 procentov! Samo na Tirolskem se je povečalo število konkurzov od 84 na 146. Iz teh žalostnih številk je razvidno, kako grozovite rane so bile balkanske zmešnjave našemu gospodarstvu.

Kloufač v Ameriki? Znani češki hujšač in poslanec Vaclav Kloufač, ki je vedno po Srbiji in Rusiji potoval ter proti lastni avstrijski domovini hujšak, je odpotoval v Ameriko in hoče baje tam ostati. Prav ima! Škoda le, da ni vzel vse panslavistične hujšake seboj . . .

Poslanec Fresl, duševni bratec Kloufača in istotako panslavistični češki hujšač, kupil si je zdaj pri Budjevcih posestvo za 220.000 kron. Premislite je, da je Fresl po Pragi poučeno svetilke prizigal, predno je bil v poslaniške zbornico izvoljen. Politika torej ni slab, „kšeft“!

Proti izseljevanju v velikem imamo vendarle nekaj postavnih določb. Kako velikanska škoda prinaša izseljevanje vsemu našemu gospodarstvu, je itak znana stvar. Med najnevarnejše izseljevalne firme spada „Canadian Pacific“

Smešno cen, nepoplačen poskus!

Tvegajte 12 vinarjev za nakup zavoja pralnega izvlečka „Ženska hvala“! Namočite z njim perilo črez noč! Čudite se prihodnje jutro, kako lahko in brez truda Vam je treba s Schichtovim milom in toplo vodo le izplakniti nesnago brez vsakega napora.

